

**Aktualizace dlouhodobého záměru vzdělávací a vědecké,
výzkumné, vývojové a inovační, umělecké a další tvůrčí
činnosti**

Metropolitní univerzity Praha pro rok 2017

**Projednáno Vědeckou radou MUP a schváleno
ředitelem Metropolitní univerzity Praha, o.p.s.,**

14. září 2016

Rozvoj akreditovaných studijních oborů

1. Anglofonní studia/ Anglophone Studies

Dokončení projektu „Komunikace v podmínkách vícejazyčnosti“, který reflektuje multidisciplinaritu, která je typická pro katedru anglofonních studií. V návaznosti na multidisciplinaritu je tento projekt rozdělen do několika dílčích modulů, z nichž se každý zaměřuje na jiný aspekt projektu, v souvislosti s odborným zaměřením jednotlivých řešitelů.

V roce 2017 budou realizovány dva výstupy v podobě odborné monografie „Stopy divadelní tradice Václava Havla v Kanadě“ a odborný článek „English as Auxiliary Language“.

2. Asijská studia a mezinárodní vztahy/ Asian Studies and International Relations

Centrum indo-pacifických studií: Mapping and Interpreting International Relations in the Indo-Pacific

Cílem aktivit Centra v roce 2017 je zmapování a analýza nejnovějšího vývoje mezinárodních vztahů v Asii a Pacifiku v posledních pěti letech, kdy dochází nejen k viditelnějšímu vzestupu Číny, stejně jako přesunu pozornosti USA i EU do Asie. Pozornost bude věnována proměňujícím se vztahům mezi nejdůležitějšími aktéry v regionu, tj. mezi státy, regionálními organizacemi i vnějšími aktéry, přičemž se budou sledovat proměny v politické, ekonomické, sociální a bezpečnostní sféře. Důraz bude věnován i tradičním a netradičním bezpečnostním hrozbám – jako např. rostoucímu zbrojení v regionu, jež zvyšuje riziko střetu mezi jednotlivými aktéry, nedořešené teritoriální spory (Jihočínské moře, spory o ostrovy Senkaku, vodní bezpečnost), lidská bezpečnost (obchod s drogami, s lidmi, environmentální otázky), volající po transnacionálních řešeních. Z tohoto důvodu budou analyzovány i jednotlivé regionální organizace, jejich cíle i dynamika členských států a jejich efektivita v řešení citlivých otázek. Vzhledem k rostoucímu významu této části světa bude zvláštní pozornost věnována i analýze české zahraniční politiky a jejích priorit pro spolupráci s vybranými zeměmi regionu.

K výzkumu tématu bude uspořádána na MUP vědecká konference.

Výstupem bude monografie „Spory o ostrovy ve východní a jihovýchodní Asii“ a odborný článek „Role identity v Japonsku“

Monografie – Politické struktury a občanská politika Indie

Publikace zúročí zkušenosti navrhovatelky ve výuce kurzu Indický subkontinent v moderní době a výzkumné práce k tomuto tématu. Konceptně se zaměřuje nejen na charakteristiku a vývoj politických struktur a pozici Indické republiky z hlediska mezinárodních a regionálních vztahů, ale i na sociálně a kulturně kontextualizovaný vzhled do současné indické společnosti. Pozornost bude věnována také občanské politice a otázkám sociálních, genderových, etnických a jiných (ne)rovností. Zaměřila by se i na konceptualizaci a naplňování principu lidských práv z hlediska indických kulturně-sociálních specifik.

Publikován bude i odborný článek.

3. Humanitní studia a Politologie

Středoevropská politika

Projekt se zaměřuje na výzkum středoevropské politiky. Jeho výzkumnou část tvoří dva podprojekty:

1. výzkum stran mezery v regionu SVE a
2. projekt výzkumu fenoménu politické změny na příkladu nástupu komunistického režimu v Československu. Odborným garantem prvního podprojektu, který vychází z předchozí výzkumné aktivity hlavního řešitele a vybudování předběžných teoretických základů pro výzkum, je L. Cabada. Cílem je ověřit hypotézy vycházející z předpokladu odlišných charakteristik a chování stran mezery v SVE v porovnání se západní Evropou. Garantem a jediným řešitelem druhého podprojektu je J. Bureš.

Výstupem bude 5 odborných článků, minimálně 2 budou publikovány v časopisech zařazených v databázích SCOPUS, ERIH.

Třetí část projektu je „organizační“ a zahrnuje přípravu odborného časopisu Politics in Central Europe, 3 čísla ročně.

Česká prezidentská volba 2018

Projekt si klade za cíl analyzovat prezidentskou volbu 2018 z různých perspektiv (politologie, politická komunikace, volební geografie, veřejné mínění, média, právo, apod.).

V roce 2017 se projekt zaměří na výzkum (analýza veřejného mínění a jeho proměn, kampaní, televizních debat, atd.) a vytváření analytického rámce pozdější publikace, Publikační výstupy se předpokládají v roce 2018 v podobě analýzy výsledků voleb, prezentace poznatků – vystoupení na zahraničních mezinárodních vědeckých konferencích, články (nejméně Jrec, ideálně Jneimp a vyšší).

Hlavním výstupem bude kolektivní monografie publikovaná 2018.

Czech Democracy 1993-2018

V roce 2016 bude zahájena práce na přípravě odborné monografie „Czech Democracy 1993-2018“ (pracovní název). Kniha naváže na monografii „Česká demokracie po roce 1989“, vydané v roce 2012. Bude však komplexně přepracována a to zejména přizpůsobením obsahu zahraničnímu čtenáři, který není až tak orientován v základních společensko-politických realitách České republiky. Publikací o české politice v anglickém jazyce je stále na trhu nedostatek, což komplikuje i výuku předmětu Český politický systém na IRES MUP, ale i na jiných vysokých školách v republice.

Monografie by měla vyjít v roce 2018 v podobě, kterou bude možné vykázat v RIV. Vzhledem k jazyku publikace (angličtina) je ambicí řešitelů vydat ji v některém ze zahraničních nakladatelství.

4. International Relations and European Studies

V roce 2016 budou připravena a vydána 4 čísla časopisu CEJISS.

5. Mediální studia

Proměny mediálního diskurzu české politické komunikace

Záměrem řešitelského týmu katedry mediálních studií a Centra pro studium mediální kultury a Katedry politologie a humanitních studií bude pokračování v dlouhodobé analýze politické komunikace v českém prostředí, a to z různých perspektiv (diskursivní, mediální, psychologické, historické, politologické, marketingové, atd.). V tomto trendu bude výzkum pokračovat i v roce 2017, přičemž zvýšená pozornost bude věnována fenoménu bulvarizace a analýze předpojatosti médií a veřejné komunikace v české prezidentské volbě 2018.

V roce 2017 tak bude publikována kolektivní monografie zkoumající soudobý fenomén bulvarizace. Současně bude od zhruba poloviny roku 2017 zahájen výzkum předpojatosti médií a veřejné komunikace (ve zpravodajských a publicistických výstupech) v kontextu politických kampaní (a obecně medializované politické komunikace) před prezidentskou volbou konanou na počátku roku 2018.

Publikačním výstupem bude i odborný článek (min. Jrec, ideálně Jneimp a vyšší) s pracovním názvem „Negativita, politické skandály a spin doctoring jako soudobý fenomén politické komunikace“.

6. Mezinárodní obchod/ International Business/ Regionální studia a mezinárodní obchod/ Regional Studies and International Business

Analýza vývoje mezinárodních ekonomických vztahů ve světové ekonomice

Vědeckovýzkumný záměr katedry mezinárodního obchodu pro rok zahrnuje velmi širokou oblast mezinárodních ekonomických vztahů, které se ale vzájemně ovlivňují a formují současnou podobu světové ekonomiky. Proto je jejich studium žádoucí. V rámci dlouhodobého záměru bude pozornost věnována nejen vývoji nových teoretických poznatků, ale také reálnému vývoji mezinárodních ekonomických vztahů, zejména pak změnám, ke kterým dochází a docházet bude v průběhu celé druhé dekády nového milénia. Dlouhodobý výzkumný záměr zahrnuje z hlediska tematického především čtyři oblasti: vývoj a postavení regionů ve vnějších ekonomických vztazích, služby v mezinárodním obchodě, trendy ve vývoji mezinárodního podnikání a český zahraniční obchod.

Pro zpracování jednotlivých výstupů budou využívány statistické zdroje z hlavních mezinárodních a českých statistických databází, zejména pak z databází Českého statistického úřadu, České národní banky, Eurostatu, Světové obchodní organizace, Mezinárodního měnového fondu, Světové banky a dalších institucí. Výsledky výzkumu budou konfrontovány s výsledky zahraničních výzkumů na daná témata.

7. Mezinárodní vztahy a evropská studia

Proměny Evropské unie v kontextu aktuálních globálních změn politického a ekonomického charakteru

Evropská unie aktuálně realizuje komplex činností, které zasahují řadu oblastí, např. politickou, ekonomickou, právní, bezpečnostní, energetickou, environmentální apod. a tyto se promítají do dílčích politik EU a do fungování členských států EU. EU dnes vystupuje jako globální aktér, který svojí činností přesahuje evropský region a významně ovlivňuje sousední i vzdálené regiony. V kontextu výše uvedených skutečností, se výzkumný tým zaměří na vybrané aktuální otázky evropské integrace. Konkrétně se bude v následujících 6 letech jednat o problematiku, ve kterých je evidentní působení EU v rámci Evropy, ale také v širokém globálním kontextu. Předmětem výzkumu budou oblasti vnitřní bezpečnosti EU, společné bezpečnostní a obranné politiky EU, rozvojové politiky EU, energetické politiky EU, obchodní politiky EU. V posledním roce se bude jednat o tématiku překlenující zkoumaná témata, tj. bude analyzována role Evropské unie jako globálního aktéra. Vzhledem k pěstovaným oborům na MUP (Mezinárodní vztahy a evropská studia) pokládáme za důležité zaměřit výzkum na samotnou EU a její specifickou aktivitu propojením teoretických konceptů a praxe současné činnosti EU. Jsme si vědomi, že studium EU neprobíhá pouze v jednom oboru, ale napříč všemi, budeme se proto věnovat tématům z různých pohledů, aby z nich mohli těžit i studenti z různých studijních programů. Cílům projektu odpovídá výběr členů řešitelského týmu, abychom mohli zajistit potřebnou interdisciplinaritu výzkumu.

Publikačním výstupem v roce 2017 bude kolektivní monografie „Aktuální výzvy vnitřní a vnější bezpečnosti EU“.

Soumrak osvícenství: Západní myšlení v kontextu světového systému v letech 1789 až 1871

Mezioborově pojatý výzkumný projekt je zaměřen na kritickou komparativní analýzu intelektuálního vývoje západní civilizace v letech 1789 až 1871 v širším historickém, politickém a sociokulturním kontextu při zohlednění teoretických přístupů a metod vycházejících z teorie světového systému. Výchozím předpokladem je hypotéza, že v období mezi počátkem Francouzské revoluce a prusko-francouzskou válkou došlo v západním intelektuálním životě k poklesu prestiže a marginalizaci ideologického odkazu osvícenství a vzestupu romantického partikularismu, přičemž nemalou úlohu v tomto procesu sehrála interakce s mimoevropskými kulturami. Výsledkem této transformace byla radikalizace západní politické kultury a vzestup rasové ideologie, sociálního darwinismu a eugenického hnutí. V rámci řešení projektu dojde ke kritickému zhodnocení odkazu zejména Jacoba L. Talmona, Hannah Arendtové a Immanuela Wallersteina.

Výstupy v roce 2017 budou recenzovaný článek „The Eurasian Revolution and the Eclipse of the Enlightenment“ a odborná monografie „Edward Bulwer-Lytton: Portrét Viktoriána“.

8. Průmyslové vlastnictví/Mezinárodní a regionální vztahy v průmyslovém vlastnictví

Vývoj v oblasti autorskoprávní a průmyslově právní ochrany

V posledních letech dochází jak v oblasti autorských práv, tak v oblasti práv průmyslových, ke změnám, které navozují řadu teoretických i praktických otázek. Autorská práva jsou ovlivňována zejména bouřlivým rozvojem aplikací na Internetu. Řeší se možnosti legislativních úprav práv autorů, práv výkonných umělců a práv provozovatelů rozhlasových a televizních provozovatelů. Jde o souhrn velmi obtížně řešitelných otázek jak z hlediska teoretického i praktického. Neméně složité otázky vznikají v oblasti práv průmyslových. Již po desítky let připravovaný patent Společenství vstupuje v posledních několika letech do finální fáze ve formě "Evropského patentu s jednotným účinkem", označovaný také jako unijní či komunitární patent. I zde je řada nedořešených praktických i teoretických problémů. Navrhovaný vědeckovýzkumný záměr bude proto zaměřen na řešení těchto naznačených teoretických i praktických otázek.

Výstupem bude kolektivní monografie „Vývoj v oblasti průmyslově právní ochrany po roce 2016“.

Časopis ACTA MUP

V roce 2017 budou vydána dvě čísla časopisu ACTA MUP.

9. Veřejná správa/ Evropská studia a veřejná správa

Veřejná správa a lidská práva

Tematická návaznost projektu na rok 2017 je zaměřena na výběrovou tematiku, která má rozsáhlý evropský a aktuální kontext. Migrační krize, která zasáhla Evropu a téměř všechny státy EU, se výrazným způsobem dotýká jednoho z velmi významných veřejných subjektivních práv – práva na azyl. Smyslem tematického projektu je analýza komparačního charakteru, která by měla předložit jak zhodnocení situace současného stavu azylového práva a jeho národních řešení v členských státech EU, ale v odborném shrnutí taktéž vyjádřit určitá doporučení de lege ferenda i s případným užitím této studie pro příslušné orgány veřejné správy ČR (případně institucionálního rámce EU – Evropské komise především).

Publikačním výstupem bude odborná monografie „Azylové právo v evropském kontextu“.

Proměny systému hospodářských a sociálních politik Evropské unie v důsledku dluhové krize

Dluhová krize zdůraznila heterogenitu v rámci členské základny Evropské unie. Tradičně odhadované efekty integračního procesu se v posledních letech neprojevují s předpokládanou intenzitou. Makroekonomické nerovnováhy akcelerovaly naléhavost reforem ekonomické governance na úrovni Evropské unie i národních

států. Předkládaný výzkumný projekt reaguje na současný vývoj evropského integračního procesu a proměny globálního ekonomického prostředí. Projekt bude zaměřen na řešení témat spjatých s efektivním fungováním Evropské unie a s nastíněním nezbytných možných reformních kroků v rámci řízení hospodářských a sociálních politik. Výchozím zdrojem budou empirická data a jejich analýza. Výzkum bude propojovat disciplíny jako je ekonomie, politická ekonomie, sociální politika a regionalismus. Z hlediska metodologického bude zkoumání založeno na hodnocení relevantních dokumentů Evropské unie a národních států, které upravují nastavení hospodářských a sociálních politik a dále také konkrétních empirických statistických ukazatelů. Aplikovány budou metody analýzy, komparace a dedukce.

10. Katedra cizích jazyků

Zkoumání stavu česko-německého bilingvismu v současnosti.

Česko-německý bilingvismus má na území našeho státu hluboké kořeny a je s ním historicky úzce spjat. Postupem času, zejména pak ve 20. století a v současnosti, však jeho vliv stále více a více oslabuje.

Autorovým záměrem je zkoumat fenomén česko-německého bilingvismu jak z hlediska diachronního, tak i synchronního, se zvláštním zřetelem na pohled synchronní, za využití psycholingvistického i sociolingvistického přístupu ke zkoumání dané problematiky.

Výstupem aktivity bude monografie „Bilingvismus“.

Rozvoj vědeckovýzkumných pracovišť MUP

1. Centrum bezpečnostních studií (C4SS)

Transformace Centra bezpečnostních studií

Hlavním cílem transformovaného centra C4SS je zintenzivnění mezinárodně uznávaného výzkumu globální, regionální a lokální bezpečnosti a vytvoření intelektuálních podmínek pro výchovu budoucí generace odborníků z ČR i zahraničí. K naplnění těchto cílů vede v září 2014 předložená koncepce výzkumu pro roky 2015-2018. Za základní referenční jednotku byl stanoven výzkumný program. Konkrétně byly navrženy čtyři výzkumné programy: 1. řešení a transformace konfliktů; 2. privatizace bezpečnosti a terorismus; 3. nové bezpečnostní hrozby; 4. bezpečnost malého státu. Každý z těchto výzkumných programů je posléze rozdělen do několika konkrétních výzkumných projektů. Každý projekt je posléze specifikován z hlediska aktivit. Aktivitu rozlišujeme grantové (tj. podání grantu); výzkumné (tj. samostatné řešení projektu); publikační (tj. tištěné výstupy); outreach (tj. propagace formou konferencí, pracovních či kulatých stolů); a práce se studenty MUP. Důležitou ambicí je proto i pravidelný příliv mozků ze zahraničí skrze každoroční obsazení nové pozice post-doc. V roce 2017 dojde k zapojení dalších členů Katedry bezpečnostních studií do činnosti C4SS (viz níže), včetně podílu na realizaci výzkumné koncepce C4SS. Nově bude od roku 2017 zapojena i členka Katedry mezinárodních vztahů a evropských studií Radana

Makariusová. Zapojeni budou dále i stávající post-doc dr. Fanoulis a v srpnu 2016 nově vybraný post-doc.

Nově bude od roku 2017 přidán pátý výzkumný program

- **Science, Security and Technology,**
Security governance of emerging technologies and space security
Knowledge politics and CBRN governance
Výstup Odborný článek v zahraničním časopise indexovaném v WoS
- **Výzkumný program Řešení konfliktů a jejich transformace**
Výzkumná aktivita Odpovědnost za ochranu (R2P)
výstup Článek IF/Scopus Sexual violence as a war crime a monografie R2P as a security assamblage
Female Protagonists of Genocide and Genocidal Rape
výstup článek (Jimp nebo Jscop)
Human Security
výstup monografie
- **Výzkumný program Privatizace bezpečnost**
Privatizace bezpečnosti
výstup Článek Jimp a Speciální číslo impaktovaného časopisu Crime, Law and Social change
- **Výzkumný program *Nové bezpečnostní hrozby***
Nové bezpečnostní hrozby EU
výstup 2 články IF/Scopus
Jaderná bezpečnost v 21. století
výstup článek (Jimp nebo Jscop)
Terorismus a boj s ním
Výstup - Kapitola v zahraniční knize/ editovaná monografie/ článek Jimp
- **Výzkumný program Status-enhancement strategies of small states**
Diferencovaná integrace a dopady na bezpečnostní politiku a ekonomické vládnutí v EU
Výstup - Článek IF/Scopus
Status-enhancement strategies of small states
Výstupy – monografie a článek (Scopus)

Postdoc pozice

Důležitou ambicí C4SS je pravidelný příliv mozků ze zahraničí skrze každoroční nové pozice post-doku, která umožňuje získat kvalitní čerstvé absolventy doktorského studia ze zahraničí a získat od nich kvalitní publikace do RIVu a kontakty do budoucna. V pořadí již třetí post-doc byl vybrán v srpnu 2016. Naopak náš první post-doc Andrea Gilli dle plánu ukončí svoji činnost v rámci C4SS ke konci září 2016.

Další cíle a aktivity C4SS

Kromě výše specifikovaných výzkumných aktivit C4SS i nadále realizuje další aktivity vedoucí k naplnění jeho dalších klíčových cílů. V první řadě se jedná o propojení teorie a praxe, neboli akademického a policy světa. Toto zajišťuje série otevřených přednášek s odborníky z Armády ČR a Ministerstva obrany ČR v rámci série Bezpečnostní dialog a

série kulatých stolů. Dále se jedná o zapojení studentů do výzkumných aktivit C4SS skrze pozice dobrovolných pomocných studentských sil.

2. Iberoamerické centrum (IAC)

V roce 2017 se výzkumná činnost IAC pokračuje v prohloubení analýzy vztahů mezi ČSSR a Latinskou Amerikou v kontextu studené války, a to zejména prostřednictvím analýzy politických aktivit československé vlády, významných levicových mezinárodních organizací sídlících od 50. let 20. Století v Praze, jakož i prostřednictvím přítomnosti významných představitelů z Latinské Ameriky v těchto organizacích.

Dále se výzkumná a publikační práce týmu IAC v roce 2017 zaměří na některé aktuální aspekty zahraničně-politických vztahů s Latinskou Amerikou, a to zejména s ohledem na politické změny na Kubě.

Realizovaný výzkum, publikační i konferenční výstupy pomohou dále etablovat IAC na MUP coby interdisciplinární „think-tank“ pro mezinárodní studia zaměřená na region Amerik. Vedle zjevného odborného přínosu výzkumných témat pro stav znalosti dané problematiky v ČR i v zahraničí tak plní předložený projekt i dlouhodobou ambici systematického rozvoje vědecko-výzkumné činnosti centra, jakož i zkvalitnění přínosu IAC pro odbornou veřejnost.

Výstupy v roce 2017 budou odborná monografie „Komunistická Praha v očích latinskoamerických intelektuálů“, odborný článek „Political Transitions in Cuba“ a kapitola v odborné monografii „Ibero-Americana Pragensia: el iberoamericanismo en la Checoslovaquia de la Guerra Fría a través de su publicación de referencia.“

3. Centrum pro studium Blízkého východu (CMES)

Blízký východ prochází v posledních letech dramatickými změnami, zároveň se v tomto regionu dosud – a mnohdy více než jinde – uplatňují mnohasetleté tradice a společenské mechanismy. Tyto protichůdné trendy ovlivňují společenské uspořádání i ekonomickou a bezpečnostní situaci Blízkého východu, stále výrazněji se ale také dotýkají politického rozhodování a společností západních států. Projekt má za cíl v pěti oddělených, avšak na sebe navazujících celcích popsat současné dění na Blízkém východě, především s ohledem na fenomény, které jsou určující pro vztahy mezi tímto regionem a okolním světem, zejména Evropou. Důraz bude kladen na mikro-pohledy, kdy autory dílčích studií budou zahraniční i domácí odborníci zaměřeni na terénní výzkum a osobní znalost Blízkého východu. Výsledkem projektu má být soubor pěti publikací. Součástí projektu však budou i doprovodné akce, jako každoroční konference tematicky zaměřené na každý z tematických okruhů (konference budou hrazené z jiných zdrojů) a populárně-vědecké mediální výstupy.

Výstupem v roce 2017 bude kolektivní monografie v koedici Nakladatelství Lidových Novin – MUP s názvem „Blízký východ na křižovatce – Ženy ohrožené, ženy bojující.“